# Motivi upisa i zadovoljstvo studenata na diplomskom studiju sestrinstva u Rijeci i Osijeku

**Lipovac, Moreno**

**Master's thesis / Diplomski rad**

**2016**

*Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj:* **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Medicine / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Medicinski fakultet**

*Permanent link / Trajna poveznica:* https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:152:374793

*Rights / Prava:* In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

*Download date / Datum preuzimanja:* **2024-07-23**

*Repository / Repozitorij:*

Repository of the Faculty of Medicine Osijek

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU**

**MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK**

**Studij sestrinstva**

**Moreno Lipovac**

# MOTIVI UPISA I ZADOVOLJSTVO STUDENATA NA DIPLOMSKOM STUDIJU SESTRINSTVA U RIJECI I OSIJEKU

**Diplomski rad**

**Osijek, 2016.**

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU**

**MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK**

**Studij sestrinstva**

**Moreno Lipovac**

# MOTIVI UPISA I ZADOVOLJSTVO STUDENATA NA DIPLOMSKOM STUDIJU SESTRINSTVA U RIJECI I OSIJEKU

**Diplomski rad**

**Osijek, 2016.**

Rad je ostvaren na Medicinskom fakultetu u Osijeku i Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci.

Mentor rada: doc. dr. sc. Višnja Nesek Adam, dr. med.

Rad ima 38 listova i 16 tablica.

**ZAHVALA**

Zahvaljujem mentorici doc. dr. Sc. Višnji Nesek Adam na nemjerljivim iskustvima, prijedlozima i potpori koju mi je pružala tijekom izrade ovoga diplomskoga rada.

Zahvaljujem obitelji na potpori, strpljenju i razumijevanju proteklih godina, posebice supruzi koja me je naučila da ništa u životu nije nedostižno kada postoji istinska želja za postignućem.

Hvala svim kolegama s fakulteta te kolegama s posla na neizmjernoj podršci.

# SADRŽAJ

1. UVOD ..... 1

1.1. Motivacija za studij ..... 1

1.2. Sveučilišni diplomski studij sestrinstva u Republici Hrvatskoj ..... 4

1.3. Dužnosti i kompetencije medicinskih sestara ..... 5

2. CILJ ISTRAŽIVANJA ..... 7

3. ISPITANICI I METODE ..... 8

3.1. Ispitanici ..... 8

3.2. Plan rada i instrument istraživanja ..... 8

3.3. Statističke metode ..... 8

4. REZULTATI ..... 10

4.1. Osnovna obilježja ispitanika ..... 10

4.2. Motivi odluke upisa na studij ..... 11

4.3. Očekivanja od studija ..... 13

4.4. Zadovoljstvo fakultetom ..... 16

4.5. Odnos prema studentima ..... 18

4.6. Prijedlozi i komentari ..... 21

4.7. Povezanost praćenih čimbenika ..... 24

5. RASPRAVA ..... 26

6. ZAKLJUČAK ..... 31

7. SAŽETAK ..... 32

8. SUMMARY ..... 33

9. LITERATURA ..... 35

10. ŽIVOTOPIS ..... 37

11. PRILOZI ..... 38

# 1. UVOD

## 1.1. Motivacija za studij

Motiviranje u najužem smislu možemo objasniti kao poticanje ljudi na ostvarivanje ciljeva određene radne ustanove i ostvarivanje osobnih ciljeva, a ti se ciljevi međusobno isprepliću i često realizacija jednih neizravno znači realizaciju drugih (1).

David C. McClleland 1960-ih godina daje postavke teorije motivacije, koja se naziva *McClellandovom teorijom stečenih potreba*. Navedena teorija naglašava tri ljudske potrebe (2):

1. Potreba za postignućem (need for achievement – nAch) koja označava želju da se nešto napravi bolje ili učinkovitije u odnosu na prijašnje rezultate,

2. Potreba za moći (need for power – nPower) koja označava želju za kontrolom, utjecajem i odgovornošću za druge,

3. Potreba za pripadanjem (need for affiliation – nAff) koja označava želju za održavanjem bliskih, prijateljskih i osobnih odnosa.

Bitan pojam vezan uz zaposlenike i njihovu motivaciju jest uspješnost zaposlenika u radu i obavljanju svakodnevnih zadataka te praćenje, ocjenjivanje i odgovarajuće nagrađivanje njihove uspješnosti. Cilj je podizanje opće organizacijske sposobnosti i ostvarivanje ciljeva tvrtke, stoga menadžeri kontinuirano prate i ocjenjuju radnu uspješnost zaposlenika (3). Radi se o kontinuiranome procesu vrednovanja i usmjeravanja ponašanja i rezultata rada u radnoj situaciji (4).

Potrebe i motivi pojedinca od ključne su važnosti prilikom odabira zanimanja, posebno za ostvarivanje određenoga uspjeha u odabranome pozivu. Posebno je to izraženo kada govorimo o zanimanju poput sestrinstva, koje uključuje karitativni rad. U tome je slučaju potrebna jaka individualna želja koja će stvarati određeno djelovanje da bi se ista zadovoljila, a motivacija će biti daljnja poticajna okolnost koja pokreće pojedinca na poduzimanje određenih konkretnih aktivnosti, te će upravo te aktivnosti rezultirati ostvarenjem željenoga cilja. Upravo iz tog razloga, potreba se može definirati kao izvor motiva, odnosno refleks nedostatka nečega u ljudskoj psihi, organizmu, okruženju i sličnome.

Motivi nastaju iz određene potrebe i oni pokreću i usmjeravaju pojedinca na aktivnost, ili aktivnosti, i upravo te aktivnosti će rezultirati ispunjenjem određene potrebe. Motivi mogu biti uvjetovani i utjecajem društva, stoga mogu biti, osim urođeni, i stečeni. Motive se najčešće dijeli na društvene ili nedruštvene te funkcionalne, simboličke i hedonističke. Proučavanjem ljudske motivacije bavili su se mnogi stručnjaci, ali prvu cjelovitu teoriju motivacije ponudio je Abraham Maslow 1954. godine (5). Riječ je o *teoriji hijerarhije potreba,* a prednost te teorije je u jednostavnosti i sveobuhvatnosti pa je kao takva primjenjiva u najrazličitijim menadžerskim praksama. Najpoznatija struktura motiva je tzv. *Maslowljeva hijerarhijska skala motiva* koja motive dijeli na biološke, društvene i psihološke. Biološki motivi su fiziološki motivi i motivi sigurnosti, društveni motivi su motivi pripadanja, motivi samopoštovanja i statusa, dok su psihološki motivi motivi samodokazivanja. Prema Maslowu svako ljudsko biće teži zadovoljavanju potreba određenim redoslijedom; na prvom je mjestu zadovoljavanje fizioloških potreba, a to su potrebe za zrakom, vodom i hranom. Na drugom je mjestu zadovoljavanje sigurnosnih potreba, a to su u osnovi sklonište i poredak te predvidljivost događaja. Maslow, kao treće, spominje zadovoljavanje društvenih potreba, prvenstveno obiteljskih, a zatim i drugih potreba pripadnosti. Nadalje, spominje samopoštovanje i zadovoljavanje potrebe za poštovanjem od strane drugih. Zadnja je zadovoljavanje potrebe za osobnim razvojem, što podrazumijeva iskorištavanje svih potencijala pojedinca. Potrebe višeg reda dobivaju na važnosti tek onda kada su potrebe prethodne razine većim dijelom ispunjene. Tek onda kada se jedinka osjeća sigurnom, osjetit će pojačanu potrebu za kreativnošću. Ukoliko jedinka ostane bez mogućnosti zadovoljenja egzistencijalnih potreba, određena priznanja mu više neće biti od značenja, već će razmišljati o zadovoljavanju tih istih egzistencijalnih potreba. Razumijevanje strukture motiva i motivacije čovjeka, nužno je za razumijevanje odabira zvanja, u ovome slučaju zvanja sestrinstva. Psihologijske teorije tijekom pedesetih godina prošloga stoljeća počele su s pomicanjem fokusa kod promatranja procesa motiviranosti čovjeka, stoga se ljudsko biće više ne promatra kao pojedinac čije su ponašanje i motivacijski ciklus vanjski upravljani nagradama i kaznama. U prvi plan se sve više stavlja tvrdnja da osobu čine aktivni i samoodređeni faktor djelovanja koji svjesnim utjecajem na vlastito ponašanje i djelovanje kreira i ostvaruje motivaciju te se stoga i motivacijski proces može opisati svojevrsnom kružnom formom, ciklusom.

Čimbenici koji čine motivaciju kod odabira sestrinske profesije uglavnom su individualne prirode. U kontekstu odabira zanimanja postoje određeni općeniti motivacijski faktori, kao što su plaća, dobri rukovoditelji, pozitivni međuljudski odnosi, prihvaćanje kolega, stalnost

i sigurnost posla, zanimljiv posao, odgovornost, uvjeti rada, napredovanje, obrazovanje i status poduzeća. Plaća i materijalne kompenzacije nisu jedini faktori koji utječe na motivaciju zaposlenika, odnosno na motivaciju osobe prilikom odabira zanimanja, posebice to nije slučaj prilikom odabira sestrinskoga zvanja.

U ovome slučaju je riječ o specifičnoj struci te je stoga potrebna jaka individualna želja kojoj nije svrha materijalna dobit. Upravo je ta individualna želja usko povezana s altruizmom, potrebom za brigom o drugima i potrebom za sudjelovanjem u procesima humanitarnoga karaktera koji rezultiraju pomaganjem drugima kroz liječenje i slično. Ako se navedeno sagleda u kontekstu hijerarhije potreba Abrahama Maslowa, zaključuje se da sestrinstvo zadovoljava i društvene potrebe, ali i potrebe za osobnim razvojem. Najčešći psihološki činitelji motivacije za učenjem su ciljevi, uvjerenja, vrijednost zadatka, težina zadatka, očekivanja uspjeha te temeljne potrebe. Razmatranje uloge temeljnih potreba polazište je i u ovome istraživanju. Motivacija studenata za upis na određeni studij često se opisuje kao namjera koju studenti pokazuju tijekom prijašnjeg školovanja, a koja je rezultat interakcije usvojenih znanja i vještina, obrazaca vjerovanja, vrijednosti i osjećaja koji upravljaju određenim ponašanjima. Također se može reći kako na motivaciju utječu različiti čimbenici (najvažniji su biološki), navike i znanja, utjecaji primarnih i sekundarnih društvenih skupina te različiti poticaji iz okoline (6).

Brojni različiti čimbenici su odgovorni za motivaciju mladih koji upisuju studij; razlozi se kreću od želje za proširenjem znanja do želje za statusom ili financijskom sigurnošću. Ne treba zanemariti ni želju za ostvarivanjem intelektualnoga zadovoljstva. Jedan od važnijih motiva za upis studija sestrinstva je altruizam, urođeni ili stečeni, kojeg čini želja za pomaganjem onima kojima je to najpotrebnije.

Prema istraživanju koje su proveli autori Ljubotina i Krznarić, studenti u najvećoj mjeri, kao razlog odabira sadašnjeg studija, navode interes za područje koje studiraju (64,8%), uspješnost u srodnim predmetima u srednjoj školi (11,2%), mogućnost zaposlenja u struci (9,8%), dok 11,5% navodi da nije postojao presudan razlog ili su upisali studij na kojemu je bilo slobodnih mjesta.

Na pitanje je li studij na kojem su trenutno ujedno i onaj koji su željeli, 57% studenata daje u potpunosti pozitivan odgovor, 32% je uglavnom pozitivno, 6,5% uglavnom nije pozitivno, dok 4,5% odgovara da to nije studij koji su željeli (7).

Zadovoljstvo studenata jedan je od važnih pokazatelja kvalitete visokoškolske ustanove. Zadovoljstvo se kao fenomen ogleda u ispunjenju očekivanja, odnosno u *usklađenosti onoga što dobivamo s onim što smatramo da bismo trebali dobiti* te se upravo iz tog razloga nameće zaključak da će studenti biti zadovoljniji i uspješniji u svojemu radu što su njihova očekivanja ispunjenija (8).

Važnim se čimbenicima zadovoljstva studenata smatraju njihovi motivi za odabir određenoga studija i ozračje na tom fakultetu. Kesić i Previšić dijele motive na hedonističke motive i motive korisnosti na koje utječu dvije različite skupine motivacijskih faktora - eksterni i interni, pri čemu na hedonističke motive utječu interni faktori, a na motive korisnosti eksterni motivacijski faktori. Ukoliko se motivi izbora studija crpe iz hedonističkih motiva, poput interesa za znanstveno područje i zadovoljstva odabranom profesijom, utoliko će zadovoljstvo studijem biti veće nego kada su motivi za izbor studija motivi korisnosti, odnosno mogućnosti zaposlenja i dobre zarade (8).

## 1.2. Sveučilišni diplomski studij sestrinstva u Republici Hrvatskoj

Sveučilišni diplomski studij sestrinstva traje četiri semestra, odnosno, dvije akademske godine. Završetkom studija stječe se naziv magistar/ magistra sestrinstva. Sveučilišni diplomski studij sestrinstva priznat je kao sveučilišni program u SAD-u te u zemljama Europske Unije, posebice u zemljama Skandinavije, Beneluksa, u Velikoj Britaniji i Irskoj. Završetkom takvoga programa u spomenutim zemljama omogućuje se rad na odgovornim dužnostima u organizaciji zdravstvene njege zdravstvenih institucija, omogućuje se edukacija medicinskih sestara, kao i nastavak obrazovanja na poslijediplomskome studiju.

Studijski program sveučilišnoga diplomskoga studija sestrinstva sadržajno se nastavlja na program sveučilišnoga preddiplomskoga studija sestrinstva uz znanstveni pristup i izvođenje kliničke nastave te u pojedinim modulima omogućuje razvoj novih visokoobrazovanih stručnjaka iz područja zdravstvene njege. Upravo to predstavlja novi korak u sveučilišnom obrazovanju u znanstvenoj grani sestrinstva, stoga je predloženi studijski program od značaja za razvoj znanstvene grane sestrinstva.

Magistri sestrinstva će, ovisno o odabiru izbornih modula, biti značajni u podizanju kvalitete obrazovanja medicinskih sestara, pružanju zdravstvene njege te u kvalitetnijoj i organiziranijoj promociji zdravlja, kao i boljem zdravstvenom djelovanju zajednice.

### 1.3. Dužnosti i kompetencije medicinskih sestara

Zakon o sestrinstvu jasno definira i propisuje dužnosti i kompetencije medicinskih sestara na svim razinama obrazovanja.

Dužnosti medicinske sestre uključuju primjenu svih dostupnih znanja iz područja sestrinstva, temeljenog na dostatnom razumijevanje strukture, fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenoga stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja. Primjenjuje se metoda riješavanja problema u provođenju zdravstvene njege koja zahtjeva vještinu analitičko-kritičkoga pristupa. Medicinske sestre su dužne postupati po utvrđenim pravilima i protokolima za provođenje postupaka u zdravstvenoj njezi i provoditi zdravstvenu njegu po utvrđenom planu njege te su u mogućnosti sudjelovati u praktičnoj izobrazbi zdravstvenoga osoblja. Isto tako, primjenjuju, provode i evidentiraju od liječnika ordinirane lokalne, peroralne i parenteralne terapije te sukladno tome pravovremeno izvješćuju liječnika o komplikacijama primijenjene terapije. Nadalje, provode postupke iz područja zaštite zdravlja i prevencije bolesti, vode sestrinsku dokumentaciju kojom se evidentiraju svi provedeni postupci tijekom 24 sata, pravovremeno izvješćuju liječnika o stanju bolesnika, posebice o promjeni zdravstvenoga stanja. Također, dužne su pristupiti postupku oživljavanja u slučaju odsutnosti liječnika te čuvati profesionalne tajne i poštivati prava bolesnika, etički kodeks medicinskih sestara i vjerska načela pacijenta. Surađuju sa svim članovima zdravstvenoga tima, čuvaju ugled ustanove ili poslodavca, te ekonomično i učinkovito koriste pribor i opremu i djeluju u interesu bolesnika.

Svrha sestrinske djelatnosti jest zaštita zdravlja pojedinca, obitelji i cjelokupnoga pučanstva. Kompetencije medicinske sestre obuhvaćaju znanja i vještine određene člankom 39. stavkom 3. Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (*Narodne novine,* broj 124/ 09) te spoznaje i postupke planiranja, organiziranja, provođenja i procjene kvalitete provedene zdravstvene/ sestrinske njege sukladno razinama obrazovanja (9).

Medicinska sestra magistra sestrinstva osim kompetencija iz stavke 3. i 4. članka 16. Zakona o sestrinstvu (*Narodne novine*, broj 121/ 03, 117/ 08 i 57/ 11) izvodi edukaciju svih razina medicinskih sestara sukladno propisima o visokom obrazovanju, te provodi znanstveni rad. Ona organizira i upravlja osobljem, materijalnim sredstvima te sustavima podrške u okviru svoga autonomnoga područja djelovanja zdravstvene ili sestrinske njege, na svim razinama zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te na poslovima koji uključuju sestrinsku djelatnost. Također, ona upravlja sustavom kvalitete zdravstvene ili sestrinske njege i procjenjuje razvoj zdravstvene njege.

Kompetencije medicinske sestre sa završenom specijalističkom izobrazbom te poslijediplomskim sveučilišnim studijem, određene su popisom izlaznih kompetencija ili ishoda učenja, sukladno propisima o specijalističkom usavršavanju medicinskih sestara, odnosno propisima o visokim učilištima koji se nadovezuju na temeljne sestrinske kompetencije.

# 2. CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj ovoga istraživanja je bio ispitivanje stupnja zadovoljstva studenata na diplomskom studiju sestrinstva u Osijeku i studenata diplomskoga studija sestrinstva Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci. Finalni cilj je ustvrditi postoji li povezanost između motiva odabira studija i zadovoljstva odabranim studijem.

# 3. ISPITANICI I METODE

## 3.1. Ispitanici

Istraživanje je provedeno u razdoblju od 28. siječnja do 18. travnja 2016. godine. U istraživanju je sudjelovalo 84 studenata koji pohađaju sveučilišni diplomski studij sestrinstva u Osijeku, te 50 studenata diplomskoga studija sestrinstva Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci.

## 3.2. Plan rada i instrument istraživanja

Istraživanje je provedeno putem anonimnoga anketnoga upitnika. Provedeno je online, putem zajedničkih mailova studenata te društvenih mreža. Sudjelovanje u istraživanju je bilo dobrovoljno i anonimno. Ispitanici su individualno odgovarali na pitanja i mogli su odustati od istraživanja u bilo kojem trenutku. U svrhu istraživanja napravljen je i originalan anketni upitnik koji sadržava skupine pitanja koja se odnose na motiviranost studenata i zadovoljstvo studijem. Instrument za istraživanje bio je anketni upitnik koji se sastojao od šest skupina pitanja. Prvu skupinu pitanja činili su podatci o studentu (dob, spol, mjesto stanovanja, godina studija, status studenta, cijena školarine). Sljedeću skupinu čine motivi upisa na studij te očekivanja od studija. Četvrta skupina pitanja obuhvaća zadovoljstvo fakultetom nakon koje slijedi odnos prema studentu. Posljednja skupina pitanja anketnoga upitnika odnosi se na prijedloge i komentare, i u toj skupini studenti su imali mogućnost zaokruživanja više odgovora. Odgovori su vrednovani prema Likertovoj bodovnoj skali od 1 do 5 (1 – nedovoljan, 2 – dovoljan, 3 – dobar, 4 – vrlo dobar, 5 – odličan).

## 3.3. Statističke metode

Kategorijski podatci predstavljeni su apsolutnim i relativnim frekvencijama. Numerički podatci opisani su medijanom i granicama interkvartilnog raspona. Razlike kategorijskih varijabli testirane su Mann-Whitney U testom te po potrebi Fisherovim

egzaktnim testom. Normalnost raspodjele numeričkih varijabli testirana je Kolmogorov-Smirnovljevim testom.

Razlike normalno raspodijeljenih numeričkih varijabli između dviju nezavisnih skupina (ispitanici fakulteta u Rijeci i Osijeku) testirane su Mann-Whitneyevim U testom. Sve P vrijednosti su dvostrane. Razina značajnosti je postavljena na Alpha = 0,05. Za statističku analizu korišten je statistički program SPSS (inačica 16.0, SPSS Inc., Chicago, IL, SAD).

# 4. REZULTATI

## 4.1. Osnovna obilježja ispitanika

Istraživanje je provedeno na 134 ispitanika. 50 ispitanika su studenti studija sestrinstva Rijeka što čini 37,3%, a njih 84 su studenti studija sestrinstva Osijek što čini 62,7%. Ispitanici iz Rijeke su starije životne dobi (Mann-Whitney U test, p = 0,001) i zastupljenije su osobe ženskoga spola (tablica 1).

Tablica 1. Ispitanici prema dobi i spolu

| | Diplomski studij sestrinstva | | | P |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka (N = 50) | Osijek (N = 84) | Ukupno (N = 134) | |
| Dob [Medijan (interkvartilni raspon)] | 40 (33 – 44) | 31 (25 – 41) | 35 (26 – 42) | 0,001* |
| Spol [N (%)] | | | | |
| Muškarci | 7 (14) | 11 (13,1) | 18 (13,4) | > 0,950† |
| Žene | 43 (86) | 73 (86,9) | 116 (86,6) | |

*Mann-Whitney U test; †Fisherov egzaktni test

Obzirom na mjesto stanovanja, iz Osijeka je 53 studenata što čini 40,3% ispitanika. Iz Rijeke je 34 studenata što čini 25,4% ispitanika. Ostalih 47 ispitanika raspoređeno je u gradovima Poreču, Puli i Slavonskome Brodu, te prigradskim mjestima Osijeka i Rijeke, Zadra, Vukovara, Matulja, Novoga Vinodolskoga, Varaždina i Virovitice, što čini 34,3%.

Od 109 ispitanika, 81,3% su izvanredni studenti. Značajno ih je više iz grada Rijeke (Fisherov egzaktni test, p < 0,001). Riječki studenti imaju bolji prosjek studija (Mann-Whitney U test, p = 0,011).

U Osijeku je više ispitanika koji studiraju uz potporu Ministarstva. U Rijeci troškove školarine veći broj ispitanika podmiruje bez potpore (Fisherov egzaktni test, p = 0,012) (tablica 2).

Tablica 2. Osnovna obilježja ispitanika

| | Broj (%) ispitanika na diplomskom studiju sestrinstva | | | p* |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka | Osijek | Ukupno | |
| **Godina studija Diplomskog studija sestrinstva** | | | | |
| 1.godina | 28 (56) | 38 (45,2) | 66 (49,3) | **0,322** |
| 2.godina | 15 (30) | 36 (42,9) | 51 (38,1) | |
| Završen studij | 7 (14) | 10 (11,9) | 17 (12,7) | |
| **Status studenta** | | | | |
| Izvanredni | 50 (100) | 59 (70,2) | 109 (81,3) | **<0,001** |
| Redovni | 0 | 25 (29,8) | 25 (18,7) | |
| **Troškovi školarine** | | | | |
| Iz osobnog dohotka | 41 (82) | 57 (67,9) | 98 (73,1) | **0,012** |
| Roditelji | 3 (6) | 7 (8,3) | 10 (7,5) | |
| Potpora ministarstva | 1 (2) | 17 (20,2) | 18 (13,4) | |
| Ostalo | 5 (10) | 3 (3,6) | 8 (6) | |
| Ukupno | 50 (100) | 84 (100) | 134 (100) | |
| **Prosjek studija** | 28 (56) | 38 (45,2) | 66 (49,3) | **0,011**† |

*Fisherov egzaktni test; †Mann-Whitney U test

## 4.2. Motivi odluke upisa na studij

Kao najveću motivaciju za odluku upisa na studij studenti iz Rijeke, njih 40, navode želju za napredovanjem i učenjem što čini 80% ispitanika, dok 60 studenata iz Osijeka navodi altruizam kao razlog što čini 71,4%. Financijsku motivaciju navodi 15 ispitanika iz Rijeke što čini 30% i 21 ispitanik iz Osijeka što čini 25%, a odluku za upis na zahtjev poslodavca čini jedan ispitanik iz Rijeke i njih 11 iz Osijeka što čini njih 13,1% (tablica 3).

Tablica 3. Odgovori ispitanika obzirom na motiviranost upisa na studij

| **Motiviranost** | Broj (%) ispitanika | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Nedovoljan | Dovoljan | Dobar | Vrlo dobar | Odličan | Ukupno |
| **Rijeka** | | | | | | |
| Motiviranost za studij u cijelosti | 0 | 2 (4) | 5 (10) | 8 (16) | 35 (70) | 50 (100) |
| Radit ću posao koji želim | 3 (6) | 3 (6) | 4 (8) | 17 (34) | 23 (46) | 50 (100) |
| Volim pomagati ljudima | 0 | 0 | 3 (6) | 9 (18) | 38 (76) | 50 (100) |
| Želja za napredovanjem i učenjem | 0 | 2 (4) | 3 (6) | 5 (10) | 40 (80) | 50 (100) |
| Bit ću visoko obrazovan | 5 (10) | 1 (2) | 4 (8) | 7 (14) | 33 (66) | 50 (100) |
| Imat ću bolji status na poslu | 8 (16) | 6 (12) | 9 (18) | 16 (32) | 11 (22) | 50 (100) |
| Dobit ću veću plaću | 12 (24) | 10 (20) | 6 (12) | 7 (14) | 15 (30) | 50 (100) |
| Zahtjev poslodavca | 33 (66) | 6 (12) | 8 (16) | 2 (4) | 1 (2) | 50 (100) |
| Nagovor obitelji i prijatelja | 20 (40) | 8 (16) | 12 (24) | 6 (12) | 4 (8) | 50 (100) |
| **Osijek** | | | | | | |
| Motiviranost za studij u cijelosti | 1 (1,2) | 2 (2,4) | 20 (23,8) | 29 (34,5) | 32 (38,1) | 84 (100) |
| Radit ću posao koji želim | 2 (2,4) | 8 (9,5) | 27 (32,1) | 19 (22,6) | 28 (33,3) | 84 (100) |
| Volim pomagati ljudima | 0 | 3 (3,6) | 5 (6) | 16 (19) | 60 (71,4) | 84 (100) |
| Želja za napredovanjem i učenjem | 0 | 3 (3,6) | 6 (7,1) | 22 (26,2) | 53 (63,1) | 84 (100) |
| Bit ću visoko obrazovan | 1 (1,2) | 2 (2,4) | 11 (13,1) | 17 (20,2) | 53 (63,1) | 84 (100) |
| Imat ću bolji status na poslu | 9 (10,7) | 16 (19) | 15 (17,9) | 24 (28,6) | 20 (23,8) | 84 (100) |
| Dobit ću veću plaću | 22 (26,2) | 8 (9,5) | 15 (17,9) | 18 (21,4) | 21 (25) | 84 (100) |
| Zahtjev poslodavca | 44 (52,4) | 7 (8,3) | 15 (17,9) | 7 (8,3) | 11 (13,1) | 84 (100) |
| Nagovor obitelji i prijatelja | 25 (29,8) | 16 (19) | 24 (28,6) | 12 (14,3) | 7 (8,3) | 84 (100) |

Nema značajne razlike u ukupnoj motiviranosti između studenata u Osijeku i Rijeci. Motivacija za studij u cijelosti je značajnije veća kod studenata iz Rijeke (Mann-Whitney U test, p=0,001) isto kao i činjenica da će raditi posao koji žele (Mann-Whitney U test, p=0,045). Značajno više studenata u Osijeku studira na zahtjev poslodavca (Mann-Whitney U test, p=0,038) (tablica 4).

Tablica 4. Srednje ocjene podljestvica i cijele ljestvice za skup pitanja vezanih uz motiviranost ispitanika za upis na studij

| **Motiviranost** | Medijan (interkvartilni raspon) | | | **p*** |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka | Osijek | Ukupno | |
| Motiviranost za studij u cijelosti | 5 (4 - 5) | 4 (3 - 5) | 4,5 (4 - 5) | **0,001** |
| Radit ću posao koji želim | 4 (4 - 5) | 3,5 (3 - 5) | 4 (3 - 5) | **0,045** |
| Volim pomagati ljudima | 5 (4,75 - 5) | 5 (4 - 5) | 5 (4 - 5) | 0,505 |
| Želja za napredovanjem i učenjem | 5 (5 - 5) | 5 (4 - 5) | 5 (4 - 5) | 0,069 |
| Bit ću visoko obrazovan | 5 (4 - 5) | 5 (4 - 5) | 5 (4 - 5) | 0,972 |
| Imat ću bolji status na poslu | 4 (2 - 4) | 4 (2 - 4) | 4 (2 - 4) | 0,912 |
| Dobit ću veću plaću | 3 (1,75 - 5) | 3 (1 - 4,75) | 3 (1 - 5) | 0,991 |
| Zahtjev poslodavca | 1 (1 - 2) | 2 (1 - 3) | 1 (1 - 3) | **0,038** |
| Nagovor obitelji i prijatelja | 2 (1 - 3) | 3 (1 - 3) | 2 (1 - 3) | 0,336 |
| **Ukupna motiviranost** | **3,78 (3,1 – 4,1)** | **3,56 (3,2 – 4,1)** | **3,7 (3,2 – 4,1)** | **0,773** |

*Mann-Whitney U test

## 4.3. Očekivanja od studija

Najveća očekivanja studenata očituju se u dobroj suradnji s profesorima u oba grada. U Osijeku studenti očekuju bolje razumijevanje mentora prema njihovim obvezama, u odnosu na studente iz Rijeke. Ispitanici iz Osijeka manje su zadovoljni dosadašnjim ispunjenjem očekivanja od strane fakulteta, te su nezadovoljni i nedovoljnim osposobljavanjem studija u području praktičnoga rada (tablica 5).

Tablica 5. Odgovori ispitanika prema očekivanju od studija

| **Očekivanja** | Broj (%) ispitanika | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Nedovoljan | Dovoljan | Dobar | Vrlo dobar | Odličan | Ukupno |
| **Rijeka** | | | | | | |
| Je li studij do sada ispunio Vaša očekivanja? | 4 (8) | 10 (20) | 18 (36) | 13 (26) | 5 (10) | 50 (100) |
| U kojoj Vam mjeri studij pruža odgovarajuću naobrazbu? | 1 (2) | 5 (10) | 21 (42) | 14 (28) | 9 (18) | 50 (100) |
| U kojoj Vas je mjeri studij osposobio za praktični rad? | 1 (2) | 14 (28) | 23 (46) | 8 (16) | 4 (8) | 50 (100) |
| Očekujete li prilagođenost zahtjeva i težine kolegija sa predznanjima studenata? | 3 (6) | 6 (12) | 18 (36) | 16 (32) | 7 (14) | 50 (100) |
| Očekujete li razumijevanje mentora u odnosu na Vaše obaveze? | 3 (6) | 5 (10) | 17 (34) | 15 (30) | 10 (20) | 50 (100) |
| Očekujete li dobru suradnju s profesorima? | 0 | 2 (4) | 5 (10) | 19 (38) | 24 (48) | 50 (100) |
| Očekujete li dobru suradnju sa starijim studentima? | 6 (12) | 4 (8) | 9 (18) | 13 (26) | 18 (36) | 50 (100) |
| **Osijek** | | | | | | |
| Je li studij do sada ispunio Vaša očekivanja? | 9 (10,7) | 16 (19) | 33 (39,3) | 21 (25) | 5 (6) | 84 (100) |
| U kojoj Vam mjeri studij pruža odgovarajuću naobrazbu? | 2 (2,4) | 11 (13,1) | 37 (44) | 28 (33,3) | 6 (7,1) | 84 (100) |
| U kojoj Vas je mjeri studij osposobio za praktični rad? | 10 (11,9) | 17 (20,2) | 30 (35,7) | 19 (22,6) | 8 (9,5) | 84 (100) |
| Očekujete li prilagođenost zahtjeva i težine kolegija sa predznanjima studenata? | 6 (7,1) | 8 (9,5) | 31 (36,9) | 28 (33,3) | 11 (13,1) | 84 (100) |
| Očekujete li razumijevanje mentora u odnosu na Vaše obaveze? | 3 (3,6) | 4 (4,8) | 13 (15,5) | 29 (34,5) | 35 (41,7) | 84 (100) |
| Očekujete li dobru suradnju | 0 | 3 (3,6) | 17 (20,2) | 26 (31) | 38 (45,2) | 84 (100) |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| s profesorima? | | | | | | |
| Očekujete li dobru suradnju sa starijim studentima? | 0 | 1 (1,2) | 23 (27,4) | 26 (31) | 34 (40,5) | 84 (100) |

Srednja ocjena ljestvice očekivanja od studija podjednaka je u oba grada i iznosi 3,6% (interkvartilnog raspona 3 do 4) osim kod pitanja razumijevanja mentora kod kojeg studenti u Osijeku imaju drugačija očekivanja od studenata u Rijeci (Mann-Whitney U test, p = 0,002) (tablica 6).

Tablica 6. Srednje ocjene podljestvica i cijele ljestvice za skup pitanja vezanih uz očekivanja od studija

| **Očekivanja** | Medijan (interkvartilni raspon) | | | p* |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka | Osijek | Ukupno | |
| Je li studij do sada ispunjavao Vaša očekivanja? | 3 (2 - 4) | 3 (2 - 4) | 3 (2 - 4) | 0,524 |
| U kojoj Vam mjeri studij pruža odgovarajuću naobrazbu? | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 0,271 |
| U kojoj Vas je mjeri studij osposobio za praktični rad? | 3 (2 - 3,25) | 3 (2 - 4) | 3 (2 - 4) | 0,931 |
| Očekujete li prilagođenost zahtjeva i težine kolegija sa predznanjima studenata? | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 0,975 |
| Očekujete li razumijevanje mentora u odnosu na Vaše obaveze? | 3,5 (3 - 4) | 4 (4 - 5) | 4 (3 - 5) | **0,002** |
| Očekujete li dobru suradnju s profesorima? | 4 (4 - 5) | 4 (4 - 5) | 4 (4 - 5) | 0,464 |
| Očekujete li dobru suradnju sa starijim studentima? | 4 (3 - 5) | 4 (3 - 5) | 4 (3 - 5) | 0,148 |
| **Ukupno očekivanja** | **3,6 (2,9 - 3,8)** | **3,5 (3 - 4)** | **3,6 (3 - 4)** | **0,615** |

*Mann-Whitney U test

## 4.4. Zadovoljstvo fakultetom

Studenti su odličnim ocijenili pristupačnost ispitnim rokovima, njih 19 iz Rijeke što čini 38% te je 27 studenata iz Osijeka isto tako ocijenilo pristupačnost rokovima što čini 32,1%. 11, odnosno 22% ispitanika iz Rijeke je zadovoljno preddiplomskim studijem, isto kao što su zadovoljni nepristranošću i pravednošću profesora.

Organizaciju nastave i stručnih službi ispitanici oba grada ocijenili su najnižim ocjenama, kao i cijenu studija u odnosu na naobrazbu stečenu na fakultetima. Ukupno zadovoljstvo studijem najviše ispitanika oba studija ocjenilo je ocjenom dobar (tablica 7).

Tablica 7. Odgovori ispitanika u odnosu na zadovoljstvo fakultetom

| **Zadovoljstvo fakultetom** | Broj (%) ispitanika | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Nedovoljan | Dovoljan | Dobar | Vrlo dobar | Odličan | Ukupno |
| **Rijeka** | | | | | | |
| Ocijenite kvalitetu svih kolegija | 1 (2) | 7 (14) | 20 (40) | 20 (40) | 2 (4) | 50 (100) |
| Ocijenite kvalitetu nastavnika, predavača | 0 | 5 (10) | 16 (32) | 22 (44) | 7 (14) | 50 (100) |
| Koliko ste zadovoljni načinom provjere znanja? | 2 (4) | 3 (6) | 18 (36) | 23 (46) | 4 (8) | 50 (100) |
| Ocijenite nepristranost i pravednost prema studentima | 2 (4) | 5 (10) | 13 (26) | 19 (38) | 11 (22) | 50 (100) |
| Ocijenite pristupačnost ispitnim rokovima | 1 (2) | 2 (4) | 7 (14) | 21 (42) | 19 (38) | 50 (100) |
| Ocijenite diplomski studij | 1 (2) | 8 (16) | 17 (34) | 17 (34) | 7 (14) | 50 (100) |
| Ocijenite preddiplomski studij | 0 | 3 (6) | 8 (16) | 28 (56) | 11 (22) | 50 (100) |
| Ocijenite organizaciju nastave i stručnih službi | 5 (10) | 12 (24) | 23 (46) | 7 (14) | 3 (6) | 50 (100) |
| Koliko je općenito bio težak i zahtjevan Vaš studij? | 1 (2) | 5 (10) | 19 (38) | 20 (40) | 5 (10) | 50 (100) |
| Ocijenite cijenu studija u odnosu na dobitak od studija | 11 (22) | 10 (20) | 17 (34) | 9 (18) | 3 (6) | 50 (100) |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Ocijenite ukupno zadovoljstvo studijem | 0 | 7 (14) | 21 (42) | 16 (32) | 6 (12) | 50 (100) |
| **Osijek** | | | | | | |
| Ocijenite kvalitetu svih kolegija | 0 | 6 (7,1) | 43 (51,2) | 32 (38,1) | 3 (3,6) | 84 (100) |
| Ocijenite kvalitetu nastavnika, predavača | 0 | 5 (6) | 41 (48,8) | 31 (36, 9) | 7 (8,3) | 84 (100) |
| Koliko ste zadovoljni načinom provjere znanja? | 1 (1,2) | 6 (7,1) | 35 (41,7) | 38 (45,2) | 4 (4,8) | 84 (100) |
| Ocijenite nepristranost i pravednost prema studentima | 2 (2,4) | 10 (11,9) | 36 (42,9) | 34 (40,5) | 2 (2,4) | 84 (100) |
| Ocijenite pristupačnost ispitnim rokovima | 1 (1,2) | 7 (8,3) | 13 (15,5) | 36 (42,9) | 27 (32,1) | 84 (100) |
| Ocijenite diplomski studij | 0 | 12 (14,3) | 34 (40,5) | 30 (35,7) | 8 (9,5) | 84 (100) |
| Ocijenite preddiplomski studij | 1 (1,2) | 8 (9,5) | 34 (40,5) | 32 (38,1) | 9 (10,7) | 84 (100) |
| Ocijenite organizaciju nastave i stručnih službi | 9 (10,7) | 23 (27,4) | 34 (40,5) | 15 (17,9) | 3 (3,6) | 84 (100) |
| Koliko je općenito bio težak i zahtjevan Vaš studij? | 1 (1,2) | 3 (3,6) | 35 (41,7) | 33 (39,3) | 12 (14,3) | 84 (100) |
| Ocijenite cijenu studija u odnosu na dobitak od studija | 12 (14,3) | 21 (25) | 32 (38,1) | 14 (16,7) | 5 (6) | 84 (100) |
| Ocijenite ukupno zadovoljstvo studijem | 0 | 13 (15,5) | 38 (45,2) | 24 (28,6) | 9 (10,7) | 84 (100) |

Medijan ukupnoga zadovoljstva studijem je 3,3 (interkvartilnog raspona 3 do 3,8) podjednako na oba fakulteta. Značajno je bolje ocijenjena nepristranost i pravednost prema studentima u Rijeci (Mann-Whitney U test, p = 0,020) kao i preddiplomski studij (Mann-Whitney U test, p = 0,001) (tablica 8).

Tablica 8. Srednje ocjene podljestvica i cijele ljestvice za skup pitanja vezanih uz zadovoljstvo fakultetom

| **Zadovoljstvo fakultetom** | Medijan (interkvartilni raspon) | | | **p*** |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka | Osijek | Ukupno | |
| Ocijenite kvalitetu svih kolegija | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 0,748 |
| Ocijenite kvalitetu nastavnika, predavača | 4 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3,5 (3 - 4) | 0,240 |
| Koliko ste zadovoljni načinom provjere znanja? | 4 (3 - 4) | 3,5 (3 - 4) | 4 (3 - 4) | 0,670 |
| Ocijenite nepristranost i pravednost prema studentima | 4 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | **0,020** |
| Ocijenite pristupačnost ispitnim rokovima | 4 (4 - 5) | 4 (3,25 - 5) | 4 (4 - 5) | 0,406 |
| Ocijenite diplomski studij | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 0,854 |
| Ocijenite preddiplomski studij | 4 (4 - 4) | 3 (3 - 4) | 4 (3 - 4) | **0,001** |
| Ocijenite organizaciju nastave i stručnih službi | 3 (2 - 3) | 3 (2 - 3) | 3 (2 - 3) | 0,780 |
| Koliko je općenito bio težak i zahtjevan Vaš studij? | 3,5 (3 - 4) | 4 (3 - 4) | 4 (3 - 4) | 0,379 |
| Ocijenite cijenu studija u odnosu na dobitak od studija | 3 (2 - 3,25) | 3 (2 - 3) | 3 (2 - 3) | 0,690 |
| Ocijenite ukupno zadovoljstvo studijem | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 0,616 |
| **Ukupno zadovoljstvo** | **3,6 (2,9 - 3,8)** | **3,5 (3 - 4)** | **3,3 (3 - 3,8)** | **0,465** |

*Mann-Whitney U test

## 4.5. Odnos prema studentima

Poticanje studenata na izražavanje vlastitoga mišljenja tijekom nastave ocijenjeno je od strane 11 ispitanika iz Rijeke što čini 22% te od 15 ispitanika iz Osijeka, 17,9%, ocjenom odličan, dok je 7 ispitanika iz Rijeke, njih 14%, i 15 ispitanika iz Osijeka, njih 17,9%, ocijenilo točnost i razumijevanje za probleme studenata van studentskih obaveza (tablica 9).

Tablica 9. Odgovori ispitanika o odnosu prema studentu

| **Odnos prema studentu** | Broj (%) ispitanika | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Nedovoljan | Dovoljan | Dobar | Vrlo dobar | Odličan | Ukupno |
| **Rijeka** | | | | | | |
| Ocijenite točnost i pravovremenost obavještavanja o promjenama u nastavnome programu | 4 (8) | 13 (26) | 19 (38) | 12 (24) | 2 (4) | 50 (100) |
| Ocijenite razumijevanje za probleme studenta izvan obveza studija | 7 (14) | 9 (18) | 15 (30) | 15 (30) | 4 (8) | 50 (100) |
| Ocijenite pristupačnost i susretljivost nastavnoga odnosa prema studentima | 2 (4) | 3 (6) | 21 (42) | 19 (38) | 5 (10) | 50 (100) |
| Ocijenite dostupnost osobnih mentora | 0 | 3 (6) | 19 (38) | 20 (40) | 8 (16) | 50 (100) |
| Ocijenite dostupnost konzultacija i savjetovanja izvan vremena nastave | 0 | 5 (10) | 27 (54) | 12 (24) | 6 (12) | 50 (100) |
| Ocijenite dostupnost savjetovanje studenata prilikom izbora kolegija i mogućnostima nastavka studija | 1 (2) | 9 (18) | 26 (52) | 10 (20) | 4 (8) | 50 (100) |
| Ocijenite poticanje studenata na aktivno sudjelovanje | 2 (4) | 4 (8) | 23 (46) | 15 (30) | 6 (12) | 50 (100) |
| Ocijenite poticanje studenata na slobodno izražavanje vlastitoga mišljenja tijekom nastave | 2 (4) | 3 (6) | 16 (32) | 18 (36) | 11 (22) | 50 (100) |
| **Osijek** | | | | | | |
| Ocijenite točnost i pravovremenost obavještavanja o promjenama u nastavnome programu | 16 (19) | 30 (35,7) | 28 (33,3) | 9 (10,7) | 1 (1,2) | 84 (100) |
| Ocijenite razumijevanje za probleme studenta izvan obveza studija | 15 (17,9) | 27 (32,1) | 26 (31) | 12 (14,3) | 4 (4,8) | 84 (100) |
| Ocijenite pristupačnost i susretljivost nastavnoga | 3 (3,6) | 13 (15,5) | 38 (45,2) | 24 (28,6) | 6 (7,1) | 84 (100) |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| odnosa prema studentima | | | | | | |
| Ocijenite dostupnost osobnih mentora | 7 (8,3) | 14 (16,7) | 31 (36,9) | 18 (21,4) | 14 (16,7) | 84 (100) |
| Ocijenite dostupnost konzultacija i savjetovanja izvan vremena nastave | 6 (7,1) | 12 (14,3) | 34 (40,5) | 24 (28,6) | 8 (9,5) | 84 (100) |
| Ocijenite dostupnost savjetovanje studenata prilikom izbora kolegija i mogućnostima nastavka studija | 9 (10,7) | 22 (26,2) | 40 (47,6) | 10 (11,9) | 3 (3,6) | 84 (100) |
| Ocijenite poticanje studenata na aktivno sudjelovanje | 0 | 12 (14,3) | 36 (42,9) | 30 (35,7) | 6 (7,1) | 84 (100) |
| Ocijenite poticanje studenata na slobodno izražavanje vlastitoga mišljenja tijekom nastave | 1 (1,2) | 13 (15,5) | 28 (33,3) | 27 (32,1) | 15 (17,9) | 84 (100) |

Značajno je niža ocjena studenata iz Osijeka na točnost i pravovremenost obavještavanja o promjenama u nastavnome programu (Mann-Whitney U test, p = 0,005), razumijevanju za probleme studenta izvan obveza studija (Mann-Whitney U test, p = 0,025), te dostupnosti osobnoga mentora (Mann-Whitney U test, p = 0,024).

Ocjena ukupne skale odnosa prema studentu je značajno niža kod studenata u Osijeku (Mann-Whitney U test, p = 0,035) (tablica 10).

Tablica 10. Srednje ocjene podljestvica i cijele ljestvice za skup pitanja vezanih uz odnos prema studentima

| **Odnos prema studentu** | Medijan (interkvartilni raspon) | | | **p*** |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka | Osijek | Ukupno | |
| Ocijenite točnost i pravovremenost obavještavanja o promjenama u nastavnome programu | 3 (2 - 4) | 2 (2 - 3) | 3 (2 - 3) | **0,005** |
| Ocijenite razumijevanje za probleme studenta izvan obveza studija | 3 (2 - 4) | 2,5 (2 - 3) | 3 (2 - 4) | **0,025** |
| Ocijenite pristupačnost i susretljivost | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 0,110 |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| nastavnoga odnosa prema studentima | | | | |
| Ocijenite dostupnost osobnih mentora | 4 (3 - 4) | 3 (2,25 - 4) | 3 (3 - 4) | **0,024** |
| Ocijenite dostupnost konzultacija i savjetovanja izvan vremena nastave | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 0,454 |
| Ocijenite dostupnost savjetovanja studenata prilikom izbora kolegija i mogućnostima nastavka studija | 3 (3 - 4) | 2,5 (2 - 3) | 3 (2 - 3) | **0,013** |
| Ocijenite poticanje studenata na aktivno sudjelovanje | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 3 (3 - 4) | 0,825 |
| Ocijenite poticanje studenata na slobodno izražavanje vlastitoga mišljenja tijekom nastave | 4 (3 - 4) | 3,5 (3 - 4) | 4 (3 - 4) | 0,309 |
| **Ukupan odnos prema studentu** | **3,3 (2,8 - 3,7)** | **3 (2,6 - 3,5)** | **3 (2,6 - 3,6)** | **0,035** |

*Mann-Whitney U test

## 4.6. Prijedlozi i komentari

Kao najveću kvalitetu studija 48, odnosno35,8%, ispitanika navodi znanstveno istraživački rad, podjednako i u Osijeku i u Rijeci, dok rad u malim grupama značajnije navode ispitanici iz Osijeka (Fisherov egzaktni test, p = 0,001). Mogućnost predavanja vikendom (Fisherov egzaktni test, p < 0,001) značajnije navode ispitanci iz Rijeke (Fisherov egzaktni test, p = 0,002) (tablica 11).

Najveći nedostatak je neorganiziranost fakultetskih službi u oba grada. U Rijeci, problem je cijena školarine (Fisherov egzaktni test, p<0,001), a u Osijeku raspored predavanja kolegija (Fisherov egzaktni test, p = 0,001) (tablica 12).

Tablica 11. Odgovori ispitanika za skup pitanja vezanih uz kvalitetu studija

| **Najveća kvaliteta studija** | Broj (%) ispitanika | | | **p*** |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka | Osijek | Ukupno | |
| Rad u malim grupama | 3 (6) | 25 (29,8) | 28 (20,9) | **0,001** |
| Praktični rad, vježbe | 6 (12) | 17 (20,2) | 23 (17,2) | 0,247 |
| Dobar odnos prema studentima | 12 (24) | 17 (20,2) | 29 (21,6) | 0,667 |
| Znanstveno-istraživački rad | 16 (32) | 32 (38,1) | 48 (35,8) | 0,577 |
| Mogućnost predavanja vikendom | 28 (56) | 1 (1,2) | 29 (21,6) | **<0,001** |
| Ništa od navedenoga | 7 (14) | 23 (27,4) | 30 (22,4) | 0,088 |
| Sve navedeno | 9 (18) | 2 (2,4) | 11 (8,2) | **0,002** |

*Fisherov egzaktni test

Tablica 12. Odgovori ispitanika za skup pitanja vezanih uz nedostatke studija

| **Nedostatak studija** | Broj (%) ispitanika | | | **p*** |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka | Osijek | Ukupno | |
| Cijena školarine | 37 (74) | 15 (17,9) | 52 (38,8) | **<0,001** |
| Nedostatak prava na prehranu (X-ica) | 18 (36) | 32 (38,1) | 50 (37,3) | 0,855 |
| Raspored predavanja kolegija | 9 (18) | 39 (46,4) | 48 (35,8) | **0,001** |
| Nedovoljno literature | 11 (22) | 21 (25) | 32 (23,9) | 0,835 |
| Neorganiziranost službi | 34 (68) | 53 (63,1) | 87 (64,9) | 0,581 |
| Malen broj rokova | 1 (2) | 5 (6) | 6 (4,5) | 0,411 |
| Niska prolaznost na rokovima | 0 | 1 (1,2) | 1 (0,7) | > 0,950 |
| Ništa od navedenoga | 5 (10) | 3 (3,6) | 8 (6) | 0,149 |
| Sve navedeno | 2 (4) | 0 | 2 (1,5) | 0,137 |
| Ukupno | 50 (100) | 84 (100) | 134 (100) | |

*Fisherov egzaktni test

Ispitanici bi mijenjali rad fakultetskih službi, podjednako na oba studija, te bi izjednačili prava redovnih i izvanrednih studenata. Značajno više bi povećali broj sati praktičnoga rada i vježbi (Fisherov egzaktni test, p = 0,012), i studenti iz Rijeke bi povećali dostupnost nastavnika i mentora (Fisherov egzaktni test, p = 0,017) (tablica 13).

Tablica 13. Odgovori ispitanika za skup pitanja vezanih uz željene promjene na studiju

| **Što bi htjeli promijeniti na studiju?** | Broj (%) ispitanika | | | **p*** |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka | Osijek | Ukupno | |
| Način otplate školarine | 20 (40) | 20 (23,8) | 40 (29,9) | 0,054 |
| Povećati broj sati praktičnoga rada, vježbi | 22 (44) | 19 (22,6) | 41 (30,6) | **0,012** |
| Izjednačenje prava redovnih i izvanrednih studenata | 17 (34) | 38 (45,2) | 55 (41) | 0,211 |
| Više nastavnoga materijala i literature | 16 (32) | 22 (26,2) | 38 (28,4) | 0,553 |
| Veća dostupnost nastavnika i mentora | 20 (40) | 17 (20,2) | 37 (27,6) | **0,017** |
| Bolji rad fakultetskih službi | 27 (54) | 46 (54,8) | 73 (54,5) | >0,950 |
| Ništa od navedenoga | 4 (8) | 4 (4,8) | 8 (6) | 0,471 |
| Sve navedeno | 4 (8) | 3 (3,6) | 7 (5,2) | 0,424 |
| Ukupno | 50 (100) | 84 (100) | 134 (100) | |

*Fisherov egzaktni test

Ispitanici smatraju da je cijena školarine previsoka za 95, odnosno njih 70,9%, a značajno više studenata iz Osijeka navodi da su cijenom zadovoljni ukoliko je istu moguće platiti u ratama (Fisherov egzaktni test, p = 0,049) (tablica 14).

Tablica 14. Odgovori ispitanika za skup pitanja vezanih uz cijenu školarine

| **Cijena školarine** | Broj (%) ispitanika | | | **p*** |
|---|---|---|---|---|
| | Rijeka | Osijek | Ukupno | |
| Previsoka | 39 (78) | 56 (66,7) | 95 (70,9) | 0,175 |
| Dobra, ukoliko je moguće otplatiti u ratama | 2 (4) | 13 (15,5) | 15 (11,2) | **0,049** |
| Mogli bi cijenu sniziti prema standardu građanstva Republike Hrvatske | 7 (14) | 18 (21,4) | 25 (18,7) | 0,362 |

*Fisherov egzaktni test

Najviše ispitanika, njih 101, odnosno 75,4%, navodi da nema razlike u ophođenju prema studentima, bez obzira na način studiranja (tablica 15).

Tablica 15. Odgovori ispitanika vezani uz odnos prema studentima koji studiraju redovno ili izvanredno

| **Odnos prema studentima** | Broj (%) ispitanika prema načinu studiranja | | | **p*** |
|---|---|---|---|---|
| | Izvanredni | Redovni | Ukupno | |
| Pozitivan | 13 (11,9) | 3 (12) | 16 (11,9) | 0,344 |
| Negativan | 16 (14,7) | 1 (4) | 17 (12,7) | |
| Bez razlike | 80 (73,4) | 21 (84) | 101 (75,4) | |
| Ukupno | 109 (100) | 25 (100) | 134 (100) | |

*$\chi^2$ test

## 4.7. Povezanost praćenih čimbenika

Motiv upisa, očekivanja od studija, zadovoljstvo fakultetom i odnos prema studentu su čimbenici koji su svi međusobno povezani, kako kod studenata iz Rijeke tako i kod studenata iz Osijeka.

Kod ispitanika iz Rijeke je prisutna jača povezanost između zadovoljstva fakultetom i odnosa prema studentu (Spearmanov koeficijent korelacije $\rho = 0{,}716$ $p < 0{,}001$), te očekivanja od studija sa zadovoljstvom fakulteta (Spearmanov koeficijent korelacije $\rho = 0{,}590$ $p < 0{,}001$). Naime, što je odnos prema studentu bolji ili su očekivanja od studija veća, to je veće i zadovoljstvo studijem. Kod studenata iz Osijeka jača je veza motivacije upisa s odnosom prema studentu (tablica 16).

Tablica 16. Povezanost parametara

| Spearmanov koeficijent korelacije (ρ) (p-vrijednost) | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | Motiv upisa | Očekivanja od studija | Zadovoljstvo fakultetom | Odnos prema studentu |
| **Rijeka** | | | | |
| Motiv upisa | - | | | |
| Očekivanja od studija | 0,458 (0,001) | - | | |
| Zadovoljstvo fakultetom | 0,335 (0,017) | 0,590 (< 0,001) | - | |
| Odnos prema studentu | 0,389 (0,005) | 0,440 (0,001) | 0,716 (< 0,001) | - |
| **Osijek** | | | | |
| Motiv upisa | - | | | |
| Očekivanja od studija | 0,492 (< 0,001) | - | | |
| Zadovoljstvo fakultetom | 0,389 (< 0,001) | 0,572 (< 0,001) | - | |
| Odnos prema studentu | 0,235 (0,031) | 0,452 (< 0,001) | 0,633 (< 0,001) | - |

# 5. RASPRAVA

Još od samih početaka sestrinske struke, koja se smatrala ženskom profesijom, i dan danas, iako se na različitim pozicijama u zdravstvenome sustavu može vidjeti da su i muškarci zainteresirani za ovu vrstu struke, ta struka se i dalje smatra ženskom.

Istraživanje je pokazalo da je kod studenata iz Rijeke i Osijeka veća zastupljenost osoba ženskoga spola, čak 86,6%, što ne pokazuje veća odstupanja kada su druge zemlje u pitanju. U Nizozemskoj je nešto manja zastupljenost osoba ženskoga spola među studentima u odnosu na muški spol, njih 71,9%, što pokazuje da je i dalje više od polovice studenata ženskoga spola (7). Također, istraživanje pokazuje i veću zastupljenost studentica na svim zdravstvenim studijskim programima u Zagrebu, čak 78,8% (8).

Motiviranost studenata za obrazovanjem općenito bila bi značajno veća kada bi se uvele promjene studija vezane prvenstveno uz nastavu i praktični rad. Naime, u našem istraživanju najnižom ocjenom, podjednako u oba grada, studenti su ocijenili upravo organizaciju i rad službi studija. Da se isti problem javlja i drugdje, možemo vidjeti i na primjeru istraživanja koje su proveli Hakim i suradnici, a koje je pokazalo da je veliki postotak studenata, njih 83,3%, nezadovoljno načinom provedbe edukacije na studiju (9).

Mjere koje bi smanjile razliku koja je nastala između teorijskoga i praktičnoga znanja, na radnom mjestu i na studiju sestrinstva, smatraju se izrazito važnim kada je u pitanju bolja kvaliteta edukacije u sestrinstvu. Za 70,9% ispitanika iz Rijeke i Osijeka, cijena školarine je previsoka u odnosu na dobiveno nakon završenog studija. U Turskoj, gdje studij traje četiri godine, studenti su najviše entuzijazma imali na početku, a najmanje na kraju studija. Mnogi studenti izjavljuju da su imali puno veća očekivanja od studija sestrinstva, te da su razočarani dobivenim (10).

Upravo iz navedenih razloga, tj. brojnih nedostataka zbog samoga načina studiranja, studenti prosječnom ocjenom ocjenjuju svoju motiviranost. Kada se usporedi motivacija studenata iz Osijeka i Rijeke s motivacijom na drugim studijima, gotovo da i nema razlike. Istraživanje provedeno u Iranu na Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, koje je uključivalo 72 studenta, pokazalo je da je 50% zadovoljno dok je njih 50% nezadovoljno načinom studiranja (11).

Razlika je prisutna i u razlozima motivacije između studenata iz Rijeke i Osijeka. Kod studenata u Rijeci vodeći je motiv lakši pronalazak posla ili moguće napredovanje, čak 80%.

Studentima u Osijeku je ljubav prema poslu i želja za pomaganjem glavna motivacija za daljnjom naobrazbom, njima 71,4%. Postoji povezanost između vodećeg motiva za studiranjem kod studenata u Rijeci sa studentima zdravstvenih studija u Splitu, gdje je provedeno istraživanje o zadovoljstvu studijem i percepciji profesionalnih perspektiva. Naime, studenti druge godine preddiplomskih zdravstvenih studija u Splitu imaju relativno visoku motivaciju za nastavkom obrazovanja na diplomskim studijima te vjeruju da će im završetak preddiplomskoga studija olakšati snalaženje na tržištu rada i pomoći u pronalaženju zaposlenja u zdravstvenoj struci (8). Ispitanici akademske generacije studenata Sveučilišnoga studija sestrinstva na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2011./ 12., djelomično se slažu s tvrdnjom kako će završetkom sveučilišnoga studija naći bolji posao što čini 46,4% (12). Također, kod ispitanika generacije 2011./ 2012. vrednuje se mogućnost rada u nastavi. Kod ispitanika ženskoga spola u generaciji 2012./ 2013., verificira se najviši stupanj zainteresiranosti za rad u nastavnome procesu, dok se kod ispitanika muškoga spola javlja najveća zainteresiranost za rad u nastavi i struci (12). Slični rezultati dobiveni su istraživanjem provedenim na beogradskom studiju sestrinstva vezano uz motive studiranja. Ispitivanjem je obuhvaćeno 200 ispitanika, 100 maturanata srednje medicinske škole i 100 studenata Visoke zdravstvene škole.

Rezultati pitanja koja su se odnosila na čimbenike koji su imali presudan učinak na izbor profesije, ukazuju na to da je najveći broj studenata upisao studij sestrinstva zbog napredovanja u službi i zbog veće plaće, njih 37%. Mogućnost lakšega zapošljavanja navodi 55% učenika i 15% studenata. Ljubav prema ovoj vrsti posla bitan je čimbenik za izbor profesije kod 35% učenika i 25% studenata, a stjecanje novih znanja kod 5% učenika i 23% studenata (13). Izreku *imat ću bolju plaću* kao razlog odabira studija potvrđuje 16,1% ispitanika te 35,7% ispitanika Zdravstvenih studija u Zagrebu (12). U istraživanju provedenom među studentima ekonomskih i elektrotehničkih fakulteta u Hrvatskoj vezanih uz zadovoljstvo nastavnim programom, kao glavni motiv za studiranje i stjecanje diplome poput studenata u Rijeci, je lakši pronalazak posla uz veću plaću i zanimljiviji posao (14). No, glavna motivacija kod studenata u Osijeku (želja za pomaganjem i ljubav prema poslu) nije iznimka.

Na Učiteljskom fakultetu u Splitu, studenti koji su prilikom upisa bili vođeni intrinzičnim motivima, odnosno zainteresiranošću za radom s djecom i poučavanjem, zadovoljniji su

studijem, iako su rezultati pokazali umjereno zadovoljstvo studijem, slično kao što su studenti u Rijeci i Osijeku procijenili svoju motiviranost umjerenom (15).

Miljanović i suradnici provode istraživanje o zadovoljstvu učenika i studenata sestrinstva izborom profesije koje pokazuje da lakši pronalazak posla nije u vrhu motiva za studiranjem. Rezultati ovoga istraživanja pokazuju da je glavni motiv za upis na studij sestrinstva veća mogućnost zapošljavanja i povećanje dohotka kod 16,1% ispitanih studenata (17). Dodatni razlog motivacije kod većine studenata Zdravstvenih studija u Zagrebu je to što smatraju da će im na radnom mjestu trebati sveučilišna diploma. Također, većina studenata ima želju nastaviti studiranje i na doktorskome studiju, njih 71,9% (16). Usporedimo li dobivene rezultate s istraživanjem koje su proveli Karabulut i suradnici (20), na uzorku od 127 studenata sestrinstva, možemo vidjeti određene sličnosti. Naime, većina studenata sestrinskoga studija su osobe ženskoga spola, 82,7%. Rezultati ove studije, koji su vezani za motivaciju upisa, pokazuju dva vodeća motiva; očekivanje studenata da će nakon završenoga fakulteta imati priliku baviti se istraživanjima u sklopu kliničke prakse, njih 45,7% te pretpostavka da će nakon diplome sestrinskoga studija lakše pronaći posao, što smatra 44,1%. Želja za pomaganjem drugima i ljubav prema ovome poslu nisu navedeni kao vodeća motivacija, što predstavlja razliku u odnosu na rezultate našega istraživanja. Naime, u Osijeku je vodeća motivacija želja za pomaganjem i ljubav prema poslu. Rezultati istraživanja koje su proveli Karabulut i suradnici (20) bliži su rezultatima dobivenima na sestrinskome studiju u Rijeci, a pokazuju da su vodeći motivi studenata prilikom odabira sestrinskoga studija potreba za visokim obrazovanjem i želja za napredovanjem.

Istraživanje o zadovoljstvu studenata sestrinstva nakon upisa na studij koje su proveli Tomaschewski i suradnici (21) na uzorku od 150 ispitanika, pokazalo je također veći udio osoba ženskoga spola, 88,8%, a što se samoga zadovoljstva studenata tiče, istraživanje je pokazalo da se radi o prosječnome zadovoljstvu (ocijenjeno ocjenom 3.62 na ljestvici od 1 do 5). Studenti su također prosječno ocijenili mogućnost za napredovanjem u ovome zvanju. Prosječnu ocjenu ispitanici daju i kod pitanja zadovoljstva samom institucijom, dok ispod prosječnu ocjenu daju kod pitanja zadovoljstva društvenim događanjima na sveučilištu te pokazuju općenito nezadovoljstvo organizacijom, infrastrukturom i ponudom sveučilišta, što se u znatnoj mjeri podudara s rezultatima našega istraživanja koje je pokazalo da su studenti i u Osijeku i u Rijeci nezadovoljni (ne) točnošću, (ne) pravovremenošću obavještavanja o promjenama u nastavnom programu i (ne)

razumijevanju za probleme izvan obaveza studija. Zaključujemo da ispitanici najvećim nedostatkom smatraju neorganiziranost službi u organizacije nastave i stručnih službi.

Istraživanje koje su proveli Kim i suradnici (22), analiziralo je motivaciju studenata prilikom upisa na studij sestrinstva te je pokazalo da motivacija u najvećoj mjeri ovisi o religijskoj pripadnosti, osobnim razlozima te osobnosti pojedinoga studenta. To se djelomično razlikuje od motivacije koje su naveli studenti u našemu istraživanju, čija motivacija je određena altruizmom kod studenata u Osijeku, te poslovnom ambicijom kod studenata Rijeke.

Autori Shakurnia i suradnici (23) istraživali su mijenja li se motivacija i zadovoljstvo studenata tijekom godina studiranja, a istraživanje je pokazalo da je vodeća motivacija prilikom upisa studija sigurno radno mjesto, zainteresiranost za medicinu, te su zaključili da je zadovoljstvo studenata prilično nisko (2.75 na ljestvici od 1 do 5). Upravo zbog toga motivacija značajno pada tijekom godina studiranja.

Unatoč poteškoćama i nezadovoljstvu, veliki broj sestara još uvijek nalazi entuzijazam i potrebu za dodatnim školovanjem u struci. Također, voljne su izdvojiti i uložiti u svoje školovanje unatoč tome što će im poslovni status završetkom studija možda ostati nepromijenjen. Naime, medicinske sestre završetkom diplomskoga studija još uvijek nemaju priznat status magistre sestrinstva u većini zdravstvenih ustanova. Za sada je to većinom omogućeno u obrazovnim sestrinskim ustanovama: srednje medicinske škole, dodiplomski i diplomski studij sestrinstva. Rješenje situacije razvidno je prvenstveno u reakciji odgovornoga zakonskoga tijela i predstavnika sestrinske profesije, a to je Hrvatska komora medicinskih sestara.

Hrvatska komora medicinskih sestara strukovna je samostalna organizacija medicinskih sestara, osnovana na temelju Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o sestrinstvu. Glavna funkcija Komore je osiguravanje visokoga standarda sestrinske prakse u cilju zaštite bolesnika i drugih korisnika zdravstvene njege u sustavu zdravstvene zaštite i drugim sustavima gdje rade medicinske sestre. Hrvatska komora medicinskih sestara osnovana je s ciljem štićenja prava i interesa medicinskih sestara te je odgovorna za brigu o ugledu i unapređenju struke reguliranjem staleških i etičkih pitanja kroz sustav kontinuiranoga razvoja kompetencija (6). Upravo ta Komora bi trebala apelirati na državni aparat i nadležne institucije, i to prvo na način da se potiče veće sufinanciranje diplomskih sveučilišnih sestrinskih programa od strane nadležnoga Ministarstva, a nakon toga i

priznavanje statusa magistrama sestrinstva i zapošljavanje istih na adekvatnim radnim mjestima na kojima mogu ostvariti određene kompetencije.

Magistri sestrinstva trebaju i moraju biti jamci podizanja kvalitete obrazovanja medicinskih sestara, podizanja kvalitete pružanja zdravstvene njege te kvalitetnije i organiziranije promocije zdravlja, kao i predstavnici boljega zdravstvenoga djelovanja zajednice.

# 6. ZAKLJUČAK

Rezultati ovoga istraživanja pokazuju prosječnu motivaciju studenata u Rijeci i Osijeku za sveučilišni diplomski studij. Vodeći motiv za studiranjem studenata iz Osijeka je ljubav prema poslu i težnja za pomaganjem ljudima, dok je studentima iz Rijeke to potreba za visokim obrazovanjem i želja za napredovanjem. Također, najveće očekivanje studenata, rezultatom istraživanja slično u oba grada, je dobra suradnja s profesorima. Najvećom kvalitetom studija prepoznati su znanstveno-istraživački rad, rad u malim grupama, dobar odnos prema studentima te praktični rad. Studenti su nezadovoljni (ne) točnošću i (ne) pravovremenošću obavještavanja o promjenama u nastavnome programu te (ne) razumijevanju za probleme izvan obaveza studija. Najvećim nedostatkom smatraju neorganiziranost službi u oba grada, točnije, organizaciju same nastave i stručnih službi. Cijenu studija ispitanici smatraju previsokom u odnosu na dobitak od studija.

# 7. SAŽETAK

**Cilj:** Cilj ovoga rada je bio ispitati stupanj zadovoljstva studenata na diplomskom studiju Sestrinstva u Osijeku i studenata diplomskoga studija Sestrinstva na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci, te ustvrditi postoji li povezanost između motivacije odabira studija i zadovoljstva odabranim studijem.

**Metoda:** Istraživanje je provedeno putem anonimnoga anketnoga upitnika koji je sačinjen od šest skupina pitanja koja se odnose na motiviranost studenata i zadovoljstvo studijem. Ispitanicima je ponuđena mogućnost dobrovoljnoga sudjelovanja u istraživanju. Analizirana su sociodemografska obilježja ispitanika te podaci dobiveni anketom koji se odnose na motive odluke upisa u studij, očekivanja i zadovoljstvo studijem kao i odnos prema studentima. Analizirani su prijedlozi i komentari ispitanika vezani uz kvalitetu studija i potrebe za određenim promjenama. Odgovori su vrednovani prema Likertovoj bodovnoj skali.

**Rezultati:** Rezultati ovoga istraživanja pokazuju da od ukupno 134 studenata koji su upisali diplomski sveučilišni studij, većina je prosječno motivirana za isti, njih 3,7 (3,2 – 4,1), vole svoj posao te se nadaju da će im ovaj studij omogućiti mogućnost zaposlenja u struci koju žele. Anketnim upitnikom 80% studenata iz Rijeke iskazalo je želju za napredovanjem. U analizi motiva odluke upisa na studij, 71,4% studenata iz Osijeka izrazilo je težnju i ljubav za pomaganjem ljudima. Visoko je ocijenjena potreba studenata za visokim obrazovanjem kao i kvaliteta nastavnika, predavača. Studenti su prosječnom ocjenom ocijenili cijenu studija u odnosu na dobitak. Očekivanja studija i odgovarajuću naobrazbu dobivenu od studija, većina je studenata ocijenila prosječnom ocjenom dobar, kao i osposobljavanje za budući praktičan rad. Kvaliteta kolegija, predavača i način provjere znanja ocijenjen je srednjom ocjenom dobar. Najvećom kvalitetom studija prepoznati su znanstveno-istraživački rad, rad u malim grupama, dobar odnos prema studentima i praktični rad.

**Zaključak:** Istraživanje je pokazalo da su studenti iz Rijeke i Osijeka podjednako prosječno motivirani. Kao najveći nedostatak studija, u oba grada, studenti navode organizaciju nastave i stručnih službi. Lakši pronalazak posla ili napredovanje je vodeća motivacija za studente iz Rijeke, dok je za studente iz Osijeka vodeća motivacija za daljnjom edukacijom pomaganje drugima.

**Ključne riječi:** Medicinske sestre, obrazovanje, diplomski studij, zadovoljstvo, motivacija.

# 8. SUMMARY

**Motives for enrollment and student satisfaction on Study of nursing in Rijeka and Osijek**

**Objective**: To examine the degree of satisfaction of students of the Graduate nursing study in Osijek and graduate students of nursing from the Faculty of Health Studies in Rijeka, as well as to establish the relation between the motivation for selection of studies and satisfaction with the chosen course of study.

**Methods**: The study was conducted through an anonymous questionnaire containing six groups of issues related to student motivation and satisfaction with studies. Respondents were given the option of voluntary participation in the study. We analysed socio-demographic characteristics and data obtained in the survey related to the motives for decision to enrol the study, expectations and satisfaction with studies and relationship with other students. Also, we analyzed proposals and comments of respondents regarding the quality of the studies and the need for certain changes. Responses were assessed according to Likert scoring scale.

**Results**: Results of this study show that of the 134 students who have enrolled Graduate university study, the majority of the people have been motivated to the same degree 3.7 (3.2 to 4.1), they love their work and hope these studies will allow them to do the work they like. 80% of students from Rijeka expressed the desire for job promotion. In the analysis of motives for decisions to enrol in the study, 71.4% of students from Osijek were guided by aspiration and love for helping people. The need of students for higher education as well as the higher quality of teachers and lecturers has been stressed. Students gave an average grade to assessed studies cost versus gain. Most of the students appointed an average grade to expectations of studies and appropriate training for it, as well as training for future practical work. The quality of college lecturers and examination methods were rated by an average grade. Scientific research, work in small groups, a good relationship with the students and practical work (exercises) were defined as the greatest quality of these studies.

**Conclusion**: The study showed that students from Rijeka and Osijek are motivated alike – on average. Students cite the organization of teaching and professional services as the biggest drawback of the study in both cities. The leading motive for students from Rijeka

was to find a job or promotion in it, while the students from Osijek stated that leading motivation for further education was helping others.

**Keywords**: Nurses, education, graduate studies, satisfaction, motivation.

# 9. LITERATURA

1. Marušić, S. *Upravljanje ljudskim potencijalima*. 4. izd. Zagreb: ADECO; 2006.

2. Varga, M. *Upravljanje ljudskim potencijalima kroz motivaciju*. Zbornik radova Međimurskoga veleučilišta u Čakovcu, Stručni rad: lipanj 2011; Vol.2, No.1.

3. Collins, GCE, Devanna, M. *Izazovi menadžmenta u 21. Stoljeću*. Zagreb; 1999.

4. Bahtijarević-Šiber, F. *Management ljudskih potencijala*. Zagreb: Golden marketing; 1999.

5. Maslow, AA. *Theory of Human Motivation*. Psychological Review: 1943; vol. 50, p. 370-396.

6. Ljubotina, D, Krznarić, T. *Motivacija za studij i faktori uspjeha u studiju.* Dani obrazovnih znanostu. Zagreb: Institut za društvena istraživanja: 2014; 45-4.

7. Majstorović, D, Vilović, G. *Motivacija studenata Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu za studiranje novinarstva*. Medijske studije: 2012; 118-127.

8. Zakon o sestrinstvu. Dostupno na: http://www.propisi.hr/print.php?id=33641.

9. Hakim, AS. *Nursing students' satisfaction about their field of study*. *Journal of Advances in Medical, Education and Professionalism*: 2014.

Dostupno na: http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4235554/

10. HKMS. Dostupno na: http://www.hkms.hr/hrvatska_komora_medicinskih_sestara.php.

11.Wouters, A, Bakker, A, van Wijk, IJ, Croiset, G, Kusurkar, RAA. *Qualitative analysis of statements on motivation of applicants for medicalschool*. Journal of Advances Medical, Education and Professionalism: 2014; 14-200.

12. Čeko, J, Antičević, V, Stipčić, A. *Zadovoljstvo studijem i percepcija profesionalnih perspektiva studenata zdravstvenih studija*. Split: Sveučilišni odjel zdravstvenih studija; 2015.

13. Sharghi, NR, Alami, A, Khosravan, S, Mansoorian, MR, Ekrami, A. *Academic training and clinical placement problems to achieve nursing competency*. Journal of Advances Medical, Education and Professionalism: 2015; 3(1): 15–20.

14. Baykal U, Sokmen S, Korkmaz S, Akgun E. *Determining student satisfaction in a nursing college*. Nurse Education Today: 2005; 25(4): 255-62.

15. Hakim, A. *Nursing students satisfaction about their field of study. Journal of Advanced Medical, Education and Professionalism*. Iran: Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences; 2014: 2(2): 82–87.

16. Mrnjec, V. *Motivi upisa i očekivanja studenata Sveučilišnog diplomskog studija sestrinstva nakon završetka studija (The motives for enrollment and expectations of students after graduation at University study of nursing)*. Zagreb: Klinički bolnički centar Zagreb; 2014.

17. Miljanović, G, Janošević, M, Bošković, S, Terzić, N, Stojanović, G, Jovanović, V, Stanić, G. *Zadovoljstvo učenika i studenata sestrinstva izborom profesije*. Beograd: Visoka Zdravstvena škola Strukovnih Studija Beograd; 2014.

18. Kesić, T, Previšić, J. *Motivi upisa i zadovoljstvo nastavnim programom studenata ekonomskih i elektrotehničkih fakulteta u Hrvatskoj*. Društvena istraživanja; listopad 1998: Vol.7, No.4-5 (36-37).

19. Reić-Ercegovac, I, Jukić, T. *Zadovoljstvo studijem i motivi upisa na studij*. Napredak; studeni 2008: Vol.149 No.3.

20. Karabulut, N, Aktas, YY, Alemdar, DK. *The relationship of clinical learning environment to nursing students' academic motivation*. Original research article, Elsevier: 2014./2015. Dostupno na: www.sciencedirect.com.

21. Ramos, AM, Tomaschewski B, Lunardi JG, Devos Barlem VL, da Silveira EL, Bordignon RS. *Satisfaction with academic experience among undergraduate nursing students*. Dostupno na: http://dx.doi.org/10.1590/0104-07072015002870013, 2015.

22. Kim, MS, Yun, SY. *A study of the nursing student with academic self-effianca, motivation and career aspiration.* Indian Journal of Science and Technology: siječanj 2015; Vol. 9.

23. Shakurnia, A, Alijani, H, Khajeali, N, Nikan Kalhori, S R. *Nursing students motivation and satisfaction, do the motivation and satisfaction of nursing students change during their study years?*. Journal of Health, Medicine and Nurinsg: 2015; Vol. 13.

# 10. ŽIVOTOPIS

**Ime i prezime**: Moreno Lipovac
**Adresa**: Braće Stipčić 34, 51000 Rijeka
**E-pošta**: moreno.lipovac@hotmail.com
**Datum i mjesto rođenja**: 15. lipnja 1987., Rijeka

**Obrazovanje**:
2014.- u trajanju : Diplomski studij Sestrinstva, Medicinski fakultet u Osijeku
2009.-2013. : Preddiplomski stručni studij Sestrinstva, Medicinski fakultet u Rijeci
2002.-2006. : Medicinska škola u Rijeci
1995.-2002. : Osnovna škola Rudolfa Strohala, Lokve

**Dosadašnje profesionalno iskustvo** :
2013.- u trajanju: Prvostupnik sestrinstva na Zavodu za nefrologiju, dijalizu i transplantaciju bubrega, Klinički bolnički centar Rijeka
2008.-2013. : Medicinska sestra/tehničar opće njege na Zavodu za nefrologiju, dijalizu i transplantaciju bubrega, Klinički bolnički centar Rijeka
2006.-2007. : Pripravnik/ volonter u Domu zdravlja Delnice

**Usavršavanje** :
2013. : Tečaj naprednoga održavanja života (Advanced Life Support - ALS)

**Članstvo i aktivnosti** :
Član Hrvatske komore medicinskih sestara
Član Nezavisnoga sindikata medicinskih sestara, tehničara i djelatnika u zdravstvu Hrvatske

# 11. PRILOZI

## 11.1 Anketni listić

**Anketni upitnik za studentice i studente koji su trenutno upisani ili su završili diplomski studij sestrinstva.**

Poštovane studentice i studenti,

molio bih Vas da izdvojite malo vremena kako biste doprinijeli izradi istraživačkoga dijela diplomskoga rada. Ispred Vas je anketni upitnik kojim bismo željeli ustvrditi Vaše motive upisa na fakultet i zadovoljstvo različitim aspektima diplomskoga studija koji ste upisali ili nedavno završili. Vaši iskreni odgovori mogu nas usmjeriti na nedostatke i teškoće u samoj nastavi te utjecati na poboljšanje njezine kvalitete. Molio bih Vas da pažljivo ispunite upitnik, ne preskačući ni jedno pitanje. Na taj način pomoći ćete kvaliteti studiranja, kako za sebe, tako i za Vaše kolegice i kolege.

Anketa je u potpunosti anonimna.

Molimo Vas da odgovorite zaokruživanjem jednog od brojeva na ljestvici od 1 do 5 te odgovorite na pitanja (1 – nedovoljan, 2 – dovoljan, 3 – dobar, 4 – vrlo dobar, 5 – odličan).

Hvala na sudjelovanju.

**1. PODACI O STUDENTU**

a. Dob _____

b. Spol Ž M

c. Godina studija

□ 1. Godina diplomskoga studija sestrinstva

□ 2. Godina diplomskoga studija sestrinstva

□ Završen studij

d. Mjesto stanovanja _____

e. Status studenta:

□ Izvanredni

□ Redovni

f. Diplomski studij koji ste završili ili na kojem trenutno studirate ?

_____

g. Dosadašnji prosjek ocjena na studiju.

2,0 2,5 3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

h. Tko snosi troškove školarine?

□ Osobni prihod

□ Roditelji

□ Potpora Ministarstva

□ Ostalo

## 2. MOTIVI ODLUKE UPISA NA STUDIJ

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| a. Motiviranost za studij u cijelosti | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| b. Radit ću posao koji želim | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| c. Volim pomagati ljudima | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| d. Želja za napredovanjem i učenjem | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| e. Bit ću visoko obrazovan | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| f. Imat ću bolji status na poslu | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| g. Dobit ću veću plaću | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| h. Zahtjev poslodavca | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| i. Nagovor obitelji i prijatelja | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

## 3. OČEKIVANJA OD STUDIJA

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| a. Je li studij do sada ispunio Vaša očekivanja? | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| b. U kojoj mjeri Vam studij pruža odgovarajuću naobrazbu? | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| c. U kojoj Vas je mjeri studij osposobio za praktični rad? | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| d. Očekujete li prilagođenost zahtjeva i težine kolegija. predznanjima studenata? | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| e. Očekujete li razumijevanje mentora u odnosu na Vaše obaveze? | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| f. Očekujete li dobru suradnju s profesorima? | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| g. Očekujete li dobru suradnju sa starijim studentima? | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

## 4. ZADOVOLJSTVO FAKULTETOM

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| a. Ocijenite kvalitetu svih kolegija. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| b. Ocijenite kvalitetu nastavnika, predavača. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| c. Koliko ste zadovoljni načinom provjere znanja? | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| d. Ocijenite nepristranost i pravednost prema studentima. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| e. Ocijenite pristupačnost ispitnim rokovima. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| f. Ocijenite diplomski studij. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| g. Ocijenite preddiplomski studij. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| h. Ocijenite organizaciju nastave i stručnih službi. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| i. Koliko je općenito bio težak i zahtjevan Vaš studij? | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| j. Ocijenite cijenu studija u odnosu na dobitak od studija. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| k. Ocijenite ukupno zadovoljstvo studijem. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

## 5. ODNOS PREMA STUDENTU

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| a. Ocijenite točnost i pravovremenost obavještavanja o promjenama u nastavnome programu. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| b. Ocijenite razumijevanje za probleme studenata izvan obveze studija. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| c. Ocijenite pristupačnost i susretljivost nastavnoga odnosa prema studentima. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| d. Ocijenite dostupnost osobnih mentora. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| e. Ocijenite dostupnost konzultacija i savjetovanja izvan | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

vremena nastave.

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| f. Ocijenite dostupnost savjetovanje studenata prilikom izbora kolegija i mogućnosti nastavka studija. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| g. Ocijenite poticanje studenata na aktivno sudjelovanje u nastavi. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| h. Ocijenite poticanje studenata na slobodno izražavanje vlastitoga mišljenja tijekom nastave. | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |

**6. PRIJEDLOZI I KOMENTARI** ( moguće zaokružiti više odgovora)

1.Što smatrate najvećom kvalitetom studija?

□ Rad u malim grupama

□ Praktični rad, vježbe

□ Dobar odnos prema studentima

□ Znanstveno-istraživački rad

□ Mogućnost predavanja vikendom

□ Ništa od navedenoga

□ Sve navedeno

2. Što smatrate nedostatkom studija?

□ Cijena školarine

□ Nedostatak prava na prehranu ( x-ica )

□ Raspored predavanja kolegija

□ Nedovoljno literature

□ Neorganiziranost službi

□ Malen broj rokova

□ Mala prolaznost na rokovima

□ Ništa od navedenoga

□ Sve navedeno

3. Što biste htjeli promijeniti na studiju?

□ Način otplate školarine

□ Povećati broj sati praktičnoga rada, vježbi

□ Izjednačenje prava redovnih i izvanrednih studenata

□ Više nastavnoga materijala i literature

□ Veću dostupnost nastavnika i mentora

□ Bolji rad fakultetskih službi

□ Ništa od navedenoga

□ Sve navedeno

4. Što mislite o cijeni školarine?

□ Previsoka

□ Prosječna

□ Dobra, ako je moguće otplatiti u ratama

□ Mogli bi sniziti cijenu prema standardu građanstva RH

5. Osjećate li pozitivnu ili negativnu razliku ophođenja prema studentima između redovnih i izvanrednih studenata?

□ Pozitivno

□ Negativno

□ Ne osjećam razliku